

Наставном и научном већу

Филозофског факултета у Београду

Изабрани одлуком Наставног и научног већа Филозофског факултета у Београду у Комисију за оцену и одбрану рукописа докторске дисертације „**Савезничка војна помоћ НОП-у 1943-1945**“, кандидата мр Предрага Бајића, вишег кустоса у Музеју Војводине, слободни смо да поднесемо следећи

И З В Е Ш Т А Ј

Основни подаци о кандидату

Предраг Бајић је рођен 2. марта 1965. године у Новом Саду. У свом родном граду је завршио основну школу и средњу педагошку школу. Студије историје је на Одеску за историју Филозофског факултета у Новом Саду уписао 1983. године, а почeo да их похађа школске 1984/1985. године. Основне студије је окончao септембра 1991. године, одбравнивши са успехом дипломски рад „Истра под Италијом између два светска рата“ (ментор Проф. др Данило Кецић). Колега Бајић је на истом факултету 1999. године уписао постдипломске студије. Магистрирао је јуна 2007. са успехом одбравнивши рад „Организација и карактер окупационог система у Банату 1941-1944.“ (ментор Проф. др Александар Касаш).

После завршених основних студија колега Бајић се 1993. године запослио у Музеју Војводине. Радио је на радним местима кустоса педагога (1993-1995), затим кустоса Збирке штампе у одељењу за новију историју (1995-1998), а од почетка 1999. води Збирку оружја и војне опреме и Збирку историјских предмета у истом одељењу. Стручни испит је положио у Народном музеју у Београду са радом на тему „Српска штампа у Угарској 1881. -1914.“, под менторством музејског саветника Наде Бошковић. Звање вишег кустоса стекао је 2011. године у Народном музеју у Београду хабилитационим радом на тему „Предмети из бомбардовања 1999. у Збирци оружја и војне опреме и Збирци историјских предмета Музеја Војводине“, под менторством музејског саветника др Младенка Кумовића. У Музеју војводине колега Бајић и данас ради у звању вишег кустоса. Од стицања звања магистра историјских наука као ментор је успешно водио пет кандидата за стицање звања кустоса, који су сви успешно положили

државни испит. Води више музејских збирки посвећених историји 20. века, историји ратова, савременој историји. Активан је члан Музејског друштва Србије и сарадник Енциклопедије Војводине. У питању је један од најбољих познавалаца наоружања у српској музеологији.

Током своје стручне каријере колега мр Предраг Бајић је посебан траг оставило изложбеном делатношћу. Један је од сарадника и коаутора две сталне поставке Музеја Војводине (1997, 2010), сталне поставке етно-парка „Брвнара“ (2013). Колега Бајић је аутор или коаутор осам тематских изложби и сарадник на шест. Објавио је шеснаест стручних прилога и научних радова у часописима „Кровови“, „Култура полиса“, „Рад Музеја Војводине“. Ти радови се тематски односе на историју Новог Сада, делатност националистичких организација попут ОРЈУНЕ и СРНАО, положај и статус Војводине у Првом светском рату, питање национализације, карактеристике разних врста оружја и друго (укупно 16 радова). Тренутно је у штампи још пет текстова колеге Бајића превасходно посвећених темама из Другог светског рата. Предраг Бајић је аутор каталога изложбе „60 година победе над фашизмом“ и коаутор каталога „Крајишак Срби у Војводини у 20. веку“ и „Фрушка Гора бастион антифашизма 1941-1945“. Аутор је више приказа књига и изложби. За енциклопедију Војводине написао је око 50 одредница. Учесник је већег броја стручних скупова и округлих столова о темама везаним за историју НОБ-а у Војводини и Југославији. Члан је НК ИКОМ Србије, Музејског друштва Србије, Матице српске и Малог историјског друштва – Нови Сад. У једном мандату био је члан Надзорног одбора Архива града Новог Сада, а на истој дужности је био један мандат и у Малом историјском друштву – Нови Сад.

Предмет и циљ истраживања

Тема којој је посвећена докторска дисертација колеге мр Предрага Бајића до сада није систематично истраживана и целовито обрађена. У постојећој литератури садржани су фрагменти онога о чему колега Бајић пише у својој докторској дисертацији, али нема радова који би назначили целину тог важног научног проблема у коме се преплићу политика и идеологија, препознају интереси великих сила и њихових експонената на тлу Југославије, види делатност окупатора, квислинга и колаборациониста, исказују снаге које теже повратку на предратни *status quo*, одржању немачког новог поретка у Европи или извођењу револуционарне смене власти. У одговору на питање квантитета и квалитета војне помоћи дате НОП-у у годинама Другог светског рата налази се много научних истраживачких непознаница које је требало разрешити, а тичу се ратних прилика на Балкану, обавеза савезника да „отворе“ нови фронт у Европи, промене британске политике према покретима отпора у Југославији, суштине Черчилове „политике компромиса“ и спремности Москве да је подржи, заједничког рада савезника на простору Југославије, одсудних битака Другог светског рата, коначног исхода рата у Југославији. Одлука да се наоружава атифашистички и револуционарни покрет у

Југославији најдиректније се одразила на јачање борбене готовости и бројност његових јединица. Та одлука свакако није могла бити ствар случајности, већ последица свестрано промишљених политичких и војних околности, обавештајних процена, суштинских интереса, како Запада, тако и Истока на југословенском простору. У вези са тим је и цео корпус питања на која је аутор ове дисертације покушао да да утемељене одговоре, а која се тичу активности Краљевске владе у емиграцији, ангажмана Југословенске војске у отаџбини, потреба и могућности Британаца да заштите своје интересе у Југославији, намера Совјета да доминантно буду присутни на Балкану, конкретне делатности Црвене армије, места и улоге НОП-а у борбама које су за југословенски постор везивале значајне војне контингенте противника и друго. Истраживање које колега Бајић обавио подразумевало је као један од својих циљева темељно упознавање са војним потенцијалима свих наоружаних формација у Југославији и трагање за одговором у којој је мери наоружавање НОП-а изазвало промену односа на југословенском ратишту и тако најдиректније утицало на његов коначан исход.

Истраживање које колега Бајић реализовао имало је више конкретних циљева. Свакако најважнији је био да се што тачније утврди квантитет и квалитет наоружања које је дато НОБ-у и укаже на разлоге којима је то наоружавање правдано, пре свега у Лондону, али и у Москви. Идентификовање модела и врста оружја, као и количина које су испоручене било је у функцији разумевања ефеката који су на тај начин постигнути. У вези са тим је и указивање на бројчани раст јединица НОП-а и њихово ангажовање на терену. Циљ ове дисертације је био и да на основу обављених истраживања утврди промене у односу борбене готовости покрета који су међусобно супротстављени и сукобљени у Југославији. У вези са наоружањем је потреба за прецизним утврђивањем јачања борбене готовости јединица НОП-а као и њихова употреба на терену. Један од циљева истраживања тиче се могућности савезничких сила да наоружавају војне формације у Југославији. Намера аутора је била да што прецизније утврди промене у односу борбене готовости јединица НОВЈ са једне и окупаторско – квислиншких јединица са друге стране

Све наведено представља предмет и циљ истраживања која је колега мр Предраг Бајић обавио. Сматрамо да је у питању важна историографска тема чија је обрада резултирала новим сазнањима и прецизним закључцима. Од важности је напоменути да је обрада наведене теме, поред знања из историје, захтевала и посебана знања о карактеристикама оружаних средстава, која је колега Бајић, будући посвећен том питању у свакодневном музејском раду, такође имао.

Основне хипотезе

Докторска дисертација колеге Бајића заснована је на више научних хипотеза које су обављена истраживања потврдила и надоградила. Једна од претпоставки била је да су у свом антифашизму Комунистичка партија Југославије и НОП од самог почетка рата били доследни,

што је и утицало на одлуку сила савезница из јесени 1943. да тај покрет војно помогну. Важна хипотеза је да је набавка оружја и наоружавање јединица био један од најважнијих, најтежих и најсложенијих задатака, како четничког, тако и партизанског покрета. Антифашистички покрети отпора, сем епизоде са радом фабрике оружја у Ужицу, нису били у могућности да покрену производњу наоружања и муниције, што је током читавог рата утицало на њихову опремљеност и начине снабдевања. Надмоћност у наоружању био је један од разлога доминације окупаторских војски у првим годинама рата. Борба са окупатором и стицање ратног плена у оружју био је начин наоружавања НОП-а у првим годинама рата. Међу важним хипотезама које поставља колега Бајић налази се и став да је успостављање политичке сарадње са савезничким силама и промена у њиховој политици према НОП-у омогућила наоружавање. На ту је промену утицала и стална активност партизанског покрета у борби са окупатором, што се уклапало у планове савезничких сила на Балкану и у Европи у годинама 1943-1945. У исто време, ангажованост у рату омогућавала је СССР-у да легално почне да помаже комунистички покрет у Југославији. Претпоставка коју је ово истраживање покушало да докаже је и да је процес наоружавање играо важну улогу у коначном расплету ратних догађаја у Југославији. Важна је и хипотеза да је војна помоћ савезника омогућила да НОВЈ досегне ниво бројности, опремљености и обучености који је на крају рата вишеструко премашивала снагу и војне потенцијале супарничких покрета и учинио да она прерасте у регуларну војску са свим постојећим видовима, родовима и службама.

Метод истраживања

Приликом израде докторске тезе колега Бајић је превасходно био упућен на методологију својствену историјској науци која подразумева развијен хеуристички поступак, критички однос према сабраним историјским изворима и коришћеној литератури, аналитичко посматрање историјских процеса, појава и догађаја, поуздану експозицију. Упоредо са тим, у мери у којој су истраживања то захтевала, коришћене су и методе других друштвених и хуманистичких наука.

Своја истраживања колега Бајић је засновао на историјској грађи похрањеној у више архивских институција. Од посебне важности за разумевање теме и досезање до поузданих одговора на постављена истраживачка питања била су истраживања у Војном архиву у Београду (7 архивских фондова и збирки), Архиву Југославије у Београду (2), Музеју Војводине у Новом Саду (1). Од посебне важности су истраживања која је већ обавио у Националном архиву Велике Британије у Лондону (5). Упоредо са тим темељно је савладао више десетина томова објављене грађе, превасходно домаће, али и стране провенијенције. Важан извор сазнања била је и мемоарска литература (15 наслова). Сазнања добијена истраживањима и увидом у архивску грађу и објављене историјске изворе колега Бајић је умешно комбиновао са резултатима саопштеним у историографској и војној литератури и научној периодици

(138+121). На тај начин аутор је прекорачио компилативну раван и досегнуо до нових сазнања о теми која је предмет његових истраживања.

Опис и садржај докторске дисертације

Докторску дисертацију колеге мр Предрага Бајића, поред предговора, увода, закључка, пописа извора и литературе и прилога чини шест поглавља. Композициона структура дисертације је логична и кохерентна и у њој проблемско обрађивање поједињих аспектата теме односи превагу над хронолошком структуром и континуитетом. У појединим деловима дисертације доминира поступак музеолошко-војнотехничке дескрипције која је неминовна приликом обраде наведене теме.

У Предговору докторске дисертације кандидат се критички одредио према теми и разлозима за њено истраживање, постојећој литератури и коришћеним историјским изврима домаће и стране провениенције. Уочавања да се ради о историографској теми која је деценијама запостављана био је, како аутор наводи, један од основних подстицаја за њену научну обраду. Чињеница да су подаци о наоружању поједињих јединца веома ретки у литератури и објављеној архивској грађи само је потврдила да је дисертација колеге Бајића превасходно утемељена на изврима похрањеним у домаћим и страним архивима. У том делу текста постављено је и више питања на која је, у другим деловима рукописа, кандидат настојао да да поуздане одговоре.

У обимном уводном делу докторске дисертације (стр. 1-40), дат је приказ политичких околности у свету и Југославији у очи почетка и у првим годинама Другог светског рата. У тим деловима рада колега Бајић је скренуо пажњу на оштру политичку поделу и сврставање на присталице фашизам и протагонисте антифашизам, која је у другој половини 30-их почела да дели Европу и утиче на спољнополитичку и унутрашњеполитичку оријентацију готово свих земаља. У том контексту скренуо је пажњу на грађански рат у Шпанији, Аншлус Аустрије, политику СССР-а... Обрадио је Априлски рат, капитулацију и окупаторску поделу Југославије уз указивање на наоружање свих видова војске Краљевине Југославије које се, после капитулације земље, нашло у поседу свих актера рата на простору југословенске државе. На доступној грађи колега Бајић је показао у којој је мери проблем наоружања био ограничавајући фактор развоја НОП-а у првим месецима устанка. Скренуо је пажњу на скромне резултате акције за прикупљање оружја (укупно 1-2% укупног оружја које је поседовала војска Краљевине Југославије). Идентификовао неравномерности у развоју устанка, броја комада оружја и оружане борбе унутар некадашње територије југословенске државе. Компарирао је оружану силу устаничког покрета са оном којом су располагале окупаторске власти и колаборационистичке и квислиншке формације, пружајући тако убедљив одговор на питање из

којих је разлога целокупни устанак из 1941. имао скромне резултате. Тако је постао видан и раскорак између догматских налога које је давала КПЈ, недостатка оружја као једног од основних проблема и реалних могућности оружаних одреда. Колега Бајић је реконструисао изворе наоружања јединица НОП-а. Истраживање је показало да је људство које је приступило устанку било у почетку бројније (иако и оно малобројно) од наоружања којим су јединице располагале (понекад и 40% мање у односу на број бораца). У мери у којој је то било потребно проговорено је покрету начијем је челу био пуковник (касније генерал) Драгољуб Михаиловић, покујај срадње два антифашистичка покрета (партизанског и четничког) на тлу Србије.

У Првом поглављу рада, насловљеном „Преглед развоја оружаних снага НОП-а од Саветовања у Столицама до капитулације Италије“ (стр. 41-117) и поред дата је периодизација развој НОВ и ПОЈ, пуне неравномерности уз напомену да су у том периоду уочљиве четири доминантне фазе чије међаше представљају: саветовање у Столицама, формирање Прве пролетерске бригаде, формирање првих дивизија и корпуса и формирање армија. У првој од њих (од почетка устанка до саветовања у Столицама) наоружавање јединица се заснивало на оружју које је прикупљено након капитулације Краљевине Југославије. Утврђивање структуре партизанских одреда, са водовима, четом као основном јединицом (2 до 3 вода и 80-120 бораца), батаљоном (3-4 чете) и одредом (2-4 батаљона и од 500 до 3.500 бораца), посредно је говорило о повећању борбене (ватрене) моћи партизанских јединица. Аутор је скренуо пажњу на постојање својеврсне наставе чији је циљ био што ефикаснија употреба оружја, али и упутства о томе како извршити запоседање и ослобођење насеља, што је посредно говорило о мањку наоружања. Обрађени су први контакти, а затим и сукоби четника и партизана, уз указивање на оружану снагу и ватрену моћ, типове оружја којима су располагала оба покрета. Посебна пажња је поклоњена фабрици оружја на простору тзв. „Ужичке републике“ у којој је до саботаже која је окончала рад, према доступним подацима произведено 16.500 пушака, репарирано 4.500 пушака и 300 тромблонских цеви, поправљено 300 лаких и 200 тешких митраљеза, произведено 2,7 милиона пушчаних метака и 10.000 тромблонских бомби. Кандидат је обрадио и дејства јединица које су се под непосредном командом Врховног штаба НОВ и ПОЈ повукле у Санџак. Пажњу је посветио оружаној и ватrenoј моћи првих пролетерских бригада, а касније и првих дивизија и корпуса уз указивање на тешкоће у снабдевању муницијом и оружјем. Обрађена је и борбена готовост јединица НОВ и ПОЈ у другим деловима некадашње југословенске државе (Србија, Срем, Банат, Бачка, Косово и Метохија, Хрватска, Банија, Лика, Горски котар Словенија, Црној Гори, Македонији), уз уочавање неравномерности у пружању отпора окупатору и разлике у наоружању. У тим деловима текста проговорено је и о: учинку Војнотехничке радионице у Босанској Крајини; партизанском походу на Босанску Крајину, значају битке за Прозор и запоседању велике слободне територије; формирању дивизија и корпуса који су били наоружани „готово свим

врстама оружја (осим авијације); наоружању и борбеној готовости Главне оперативне групе на Неретви и Сутјесци; наоружању јединица у другим деловима земље. Истраживање је показало да и до средине 1943. године партизанске јединице нису биле у могућности да наоружају свој целокупни људски потенцијал. Прибрани са бројних страна (из извора и литературе) збирни подаци о наоружању партизанских јединица на које нам скреће пажњу колега Бајић од посебног су значаја за боље разумевање учинка у борби са окупатором, колаборационистима и квислинзима. Прича о наоружању и ватrenoј моћи попут „црвене нити“ повезује све тематске целине унутар првог поглавља докторске дисертације колеге Бајића.

Другом и трећем поглавље докторске дисертације, која носе наслов „Капитулација Италије и борбена готовост јединица НОВ и ПОЈ“ (стр. 118-172) и „Унутрашњеполитички аспект рата у Југославији“ (стр. 173-138), обрађен је развој НОВЈ и његова снага у људству и оружју од капитулације Италије до октобра 1944. Битан сегмент тог дела рада чини унутрашњеполитички аспект догађаја, указивање на паралелизам влада и њихову делатност, узроке промена у политици савезника, преоријентацију у односима Британаца према ЈВуО. Колега Бајић је приказао стање на југословенском ратишту после капитулације Италије. Посебно се занимао за материјално техничку опремљеност јединица НОВЈ непосредно пре и после изласка Италије из рата показујући на који је начин тај догађај утицао на пораст броја бораца у и на пораст борбене готовости и ватрене моћи јединца НОВЈ. Употреба табела учинила је презентацију података до којих је кандидат дошао јаснијом и прецизнијом. Из њих се види да и у последњим месецима 1943. године број припадника НОВЈ расте брже од могућности тог покрета да обезбеди наоружање и опрему за све борце. Анализа материјално-техничке опремљености окупаторских, квислиншких и колаборационистичких јединица је показала начине на који су оне опремане наоружањем, али и чињеницу да се некадашња премоћ у оружју у односу на НОВЈ са сваким новим месецом ратовања умањивала. Томе је, уз остало, доприноeo и „ратни плен“ до кога је НОВЈ дошла после капитулације Италије (посебно у артиљеријском наоружању). Колега Бајић је обрадио односе Југословенске краљевске владе у Лондону са покретом Д. Михаиловића, њено залагање код савезника да ЈВуО буде снабдевена оружјем и опремом, настојања савезника да отпор окупатору буде обједињен, политичке активности на међународном плану руководства НОВЈ и владе у Лондону. Посебно је обрађен учинак савезничких војних мисија (Хадсон, Бејли, Армстронг, Сајц, Мансфилд, Мекдаул, Атертон, Стјуарт – Дикин, Маклејн...) и указано на разлоге који су Лондон удаљиле од покрета Д. Михаиловића и довели до тихе абдикације монарха.

У четвртом поглављу, под насловом „Политички оквир савезничке војне помоћи Југославији“ (стр. 239-304), аутор је детаљно размотрио питање политичких оквира савезничке помоћи Југославији, покушао да укаже на обликовање савезничких планова за Балкану (посебно англо-америчких, а посебно совјетских) и да да рационално објашњење политике

наоружавања НОВЈ. Анализе и закључци колеге Бајића су засноване на домаћим и страним изворима и обухватају политичку активност страних влада (Велика Британија, СССР, САД...) и политичара, војних јединица и тела, дипломатије, али и развоја догађаја у конкретним условима рата у Југославији. У тим деловима дисертације обрађен је и политички став савезничких снага о достављању војне помоћи НОВЈ заузет приликом сусрета Рутвелта, Черчила и Стаљина у Техерану (децембар 1943), разговора Черчила и Тита у Напуљу (август 1944) и одласка Јосипа Броза у Москву (септембар 1944). Питање снабдевања војним материјалом доминирало је и у разговорима Тита са фелдмаршалом Александером, генералом Вилсоном и другим високорангираним британским командантима, али и са маршалом Толбухином и генералом Корњејевим. У том периоду, како уз обилну фактографију и бројке потврђује и ово истраживање, дефинитивно су отворене могућности и канали за савезничко снабдевање НОВЈ (од пушака до бродова и авиона). У сарадњи је било застоја, али процес наоружавања није прекидан. Забрана да упућено наоружање буде коришћено у братоубилачком сукобу мало је кога обавезивала. Војна помоћ која је крајем септембра 1944 стигла из СССР-а и делатност војне мисије НОВЈ у СССР-у такође су обрађени у докторској дисертацији колеге Бајића.

Пето поглавље докторске дисертације, које носи наслов „Југословенска армија на крају НОБ-а“ (стр. 305-358). У њему је обрађено наоружавање НОВЈ у последњој ратној години. У тим деловима текста скренута је пажња на утицај који је војна помоћ пристигла из СССР-а извршила на југословенском ратишту. Захваљујући њој НОВЈ је постала боље наоружана војна формација у односу на ривалске покрете. Томе је допринела капитулација Бугарске, улазак Црвене армије на тло југословенске државе, њено учешће у Београдској операцији и на Сремском фронту (битка на Батини) где је исказана велика издашност. Диго очекивана (почев од почетка 1942), најзад остварена по успостављању совјетске војне мисије при Врховном штабу, совјетска војна помоћ реализована по Московском споразуму Тита и Стаљина имала је и своју несумњиву политичку и иеолошку позадину. Од значаја је била и војна помоћ са Запада. У питању су били планови да се војно опреми и снабде око 300.000, а касније још 131.000 југословенских партизана. Поред бројних неспоразума помоћ је наставила да стиже и после савезничке конференције на Јалти (фебруар 1945), мада западни авезници више нису били спремни да је повећавају. Мотивисана потребом да се непријатељу на Балкану нанесу што већи губитци та је помоћ почела да јењава од тренутка када је по британским проценама Тито напустио позицију равнотеже и приклонио се Совјетима. Ипак, уочи започињања завршних операција за ослобођење земље, захваљујући савезничкој помоћи ЈА је била добро опремљена и организована војна снага (броји око 500.000 бораца). Војна доминација на југословенском ратишту тиме је била остварена.

Последње поглавље дисертације, насловљено је „Типови и количина наоружања добијеног од савезника“ (стр. 359-418). У њему је анализиран квалитет наоружања које је

НОВЈ/ЈА примила у виду савезничке помоћи. У питању је анализа модела оружја и оруђа којим је током ратних година опремана партизанска војска, а касније НОВЈ и ЈА. Анализа коју је колега Бајић извео у последњем поглављу докторске дисертације је војно-техничка и музеолошка и у њој су узете у обзир карактеристике свих врста наоружања испоручених НОВЈ и ЈА: Подробно обрађујући пешадијско стрељачко оружје (пушке, аутомати, пушкомитралјези, митралјези, противтенковске пушке, лако противоклопно оружје, пиштоли, револвери и муниција совјетског, британског, немачког, италијанског порекла), противавионска оружја (противавионски митралјези, противавионски топови), артиљеријска оружја, (минобацачи, топови), тенкови и оклопна возила, борбени авиони. У тим деловима текста дате су карактеристике сваког типа оружја, наведено чијег је порекла, коликоје те врсте наоружања уведено у састав јединица НОВЈ и ЈА и које су јединице њиме биле наоружане. Несумњиво да је захваљујући савезничкој војној помоћи НОПВЈ на крају рата израсла у модерну армију са високом борбеном готовошћу и респектабилном ватреном моћи.

Докторска дисертација колеге мр Предрага Бајића садржи и осам прилога (стр. 446-461). У питању су историјски извори који на себи својствен начин потврђују неке од ставова аутора.

Постигнути научни резултати

Истраживања која обавио колега мр Предраг Бајић резултирала су значајним научним доприносом. У мери у којој су извори то допуштали реконструисано је наоружање НОВ и ПОЈ, НОВЈ и ЈА, указано на квантитет савезничке војне помоћи, квалитет добијеног оружја, промену борбене моћи која је у последњим годинама рата одлучила победника на југословенском ратишту Структура докторске дисертације речито говори да је истраживање омогућило колеги Бајићу да разуме и објасни како политичку и идеолошку тако и прагматичну страну наоружавања НОП-а, да проговори о плановима и намерама савезника, да новом фактографијом да поузданји одговор од оног који је до сада постојао у историографској литератури о количини и квалитету добијеног оружја, као и о утицају наоружавања на однос снага на југословенском ратишту. Обрађена је и употреба добијеног оружја у обрачуну са окупатором, квислинзима, колаборационистима, припадницима другог антифашистичког покрета грађанске и ројалистичке оријентације. У питању је тематски ново, фактографски богато, по структури оригинално истраживање које најдиректније обогаћује наша постојећа знања о историјским догађајима и процесима карактеристичним за простор Југославије у Другом светском рату.

Имајући све наведено у виду слободни смо да Наставном и научном већу Филозофског факултета у Београду топло препоручимо да прихвати нашу позитивну оцену докторске

дисертације „**Савезничка војна помоћ НОП-у 1943-1945**“ и одобри јавну одбрану на којој би чланови комисије изнели своје појединачне примедбе и сугестије.

У Београду

Комисија:

22. 04. 2016.

Др Мира Радојевић, ванредни професор,

Филозофски факултет у Београду

Др Милан Терзић, виши научни сарадник

Институт за стратегијска истраживања у Београду

Др Слободан Ђелица, ванредни професор,

Филозофски факултет у Београду

Др Александар Животић, доцент

Филозофски факултет у Београду

Др Љубодраг Димић, редовни професор,

Филозофски факултет у Београду

(ментор и писац реферата)